

לעילוי נשמת
שלום בן משה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

ברכות פרק ח'

שלא נטמא תוכו, גזירה שמא ינתזו נצוצות מתוכו על אחורי הכוס, ויקבלו המשקין טומאה מחמת אחוריו ויטמאו את הידים.

וכיין דאסור להשתמש בכלי שאחוריו טמאות, נוטלין לידיים תחילה ואחר כך מוזגין את הכוס, כדי שלא יקבלו המשקים שאחורי הפלי טומאה מחמת ידים, ונמצאו אחורי הפלי טמאים מחמת אותן משקים, ומשתמש בו באיסור.

ובית הלל סברי אין איסור להשתמש בכלי שאחוריו טמאות. הילכך מוזגים את הכוס תחילה ושותים אותו, ואחר כך נוטלין לידיים.

שאם אפה אומר נוטלין לידיים תחילה ואחר כך מוזגים את הכוס, גזירה שמא יהיו אחורי הכוס טמאים, שמופתר להשתמש בכלי שאחוריו טמאים, ולא יהיו ידיו נגובות יפה, ויטמאו אחורי הפלי המשקין שבגידו, ואותן משקין שנעשו תחילה יחזרו ויטמאו את הידים, ונמצא אוכל בידיים מסואבות.

בית שמאי אומרים מקנח ידיו במפה ומניחה על השולחן, ובית הלל אומרים על הכסת.

מקנח ידיו במפה - מנטילת מים ראשוניים, ומניחה על השולחן, ומקנח בה ידיו תמיד מזוהמת התבשיל.

ולא יניחנה על הכסת שהוא יושב בה, גזירה שמא יהיה הכסת ראשון לטומאה, ויהיה משקה טופח במפה מחמת ניגוב הידים, ואותו משקה כשנוגע בכסת נעשה ראשון, דלעולם המשקים נעשות תחילה, וחוזר ומטמא את הידים

ברכות פרק ח'

אלו דברים שבין בית שמאי ובית הלל בפעודה:

בית שמאי אומרים מברך על היום ואחר כך מברך על היין.

מברך על היום - בתחילה קידוש היום ואחר כך מברך על היין בורא פרי הגפן, שתחילה קדש היום ואחר כך בא היין על השולחן בשביל היום, וכשם שקדם לכניסה, כך קודם לברכה.

ובית הלל אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על היום.

מברך על היין - תחילה, והוא הדין למקדש על הפת, שהיין או הפת גורמים לקידוש היום, שאם אין לו יין או פת לא יקדש.

בית שמאי אומרים נוטלין לידיים ואחר כך מוזגין את הכוס, ובית הלל אומרים מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין לידיים.

בית שמאי אומרים נוטלין לידיים ואחר כך מוזגין את הכוס - שאם אפה אומר נוטלין לידיים תחילה, גזירה שמא יטמאו משקים שנפלו באחורי הכוס מחמת הידים. שהיידים קודם נטילה תורת שני לטומאה יש להן, ומטמאים את המשקים להיות תחילה, ויחזרו המשקים ויטמאו את אחורי הכוס.

שהמשקים שנטמאו מטמאים כלים מדרבנן, אלא שהקילו בטומאה זו שפלי שנטמאו אחוריו במשקים טמאים לא נטמא תוכו ולא ידיו ולא אגנו. וסברי בית שמאי אסור להשתמש בכוס שאחוריו טמאות אף על פי

ברכות

פרק ח'

כוס אחד, בית שמאי אומרים גר ומזון בשמים והבדלה.

דכולי עלמא הבדלה בסוף, דאפוקי יומא מאחרין ליה כי היכי דלא להוי עליה כמשאוי. לא נחלקו אלא על הגר ועל הבשמים, דבית שמאי אומרים גר ומזון ואחר כך בשמים, ובית הלל אומרים גר ובשמים פי הדדי, דברכות שאנו יכולים לעשותם דלא מחזי כמשאוי כגון גר ובשמים, מקדמינן להו לברכת המזון.

בית שמאי אומרים "שברא מאור האש".

בית שמאי אומרים שברא מאור האש - "שברא" - דמשמע לשעבר, ולא "בורא" - דמשמע להבא.

"מאור האש", ולא "מאורי האש", דחרא נהורא איכא בנורא.

ובית הלל אומרים "בורא מאורי האש".

ובית הלל אומרים בורא - נמי משמע לשעבר.

מאורי האש - שהרבה גוונים יש בשלהבת - אדומה לבנה וירקרוקת.

אין מברכין לא על הגר ולא על הבשמים של עובדי כוכבים.

לא על הגר ולא על הבשמים של עובדי כוכבים. - גר משום דלא שבת, שהעובד כוכבים עשה מלאכה לאורו, וקנימא לן אור שלא שבת אין מברכין עליו, הואיל ונעבדה בו עברה.

ובשמים של עובדי כוכבים, בבשמים שהם במסיבה שעובדי כוכבים מסובים בה לסעודה מיירי. והא דתנן בסיפא "ולא על הגר ולא על הבשמים של עבודת כוכבים", מה טעם קאמר: מה טעם אין מברכין על בשמים של עובדי כוכבים? לפי שסתם מסיבת עובדי כוכבים לעבודת כוכבים, ואין מברכין על בשמים של עבודת כוכבים.

ולא על הגר ולא על הבשמים של מתים.

ולא על הגר של מתים - דלא אתעבד לאורה,

ברכות

פרק ח'

כשמקנה בה תמיד בתוך הסעודה.

אבל בשולחן ליכא למגור הכי, שאסור להשתמש בשולחן שהוא שני לטומאה.

ובית הלל סברי מותר להשתמש בשולחן שהוא שני לטומאה, הילכך לא יניח המפה על השולחן, שמהו המשקים שבמפה מחמת השולחן, ויחזרו ויטמאו את האכלים.

ואם יניחנה על הכסת אין לחוש כי אם שמהו יטמאו גדיו. מוטב שיטמאו גדים שאין להם עיקר מן התורה, דאין נטילת גדים לחולין מן התורה, ולא יטמאו אכלים שיש להם עיקר מן התורה, דראשון עושה שני בחולין מן התורה.

ד בית שמאי אומרים מכבדין את הבית ואחר כך נוטלין לידים, ובית הלל אומרים נוטלין לידים ואחר כך מכבדין את הבית.

בית שמאי אומרים מכבדין את הבית - מקום שאכלו שם, מכבדים אותו משויורי אכלים שנתפררו עליו, ואחר כך נוטלים לידים מים אחרונים.

דפעמים שהשמש עם הארץ, ומניח הפירורים שיש בהם כזית, ואם אתה אומר נוטלים לידים תחילה, נמצא אתה מפסיד את האכלים, שמים אחרונים ניתנים עליהם ונמאסים.

ובית הלל סברי אסור להשתמש בשמש עם הארץ, ושמש תלמיד חכם אינו מניח פירורים שיש בהן כזית, אלא מסיר אותם. ואם ניתנים המים על גבי פירורים שאין בהם כזית, אין בכך כלום, דפירורים שאין בהם כזית מותר לאבדן ביד.

והלכה כבית שמאי בזה, שמותר להשתמש בשמש עם הארץ.

ה בית שמאי אומרים גר ומזון ובשמים והבדלה, ובית הלל אומרים גר ובשמים ומזון והבדלה.

גר ומזון - מי שאכל בשבת במנחה וחסכה לו ועדיין לא גמר סעודתו, ואין לו זין אלא שיעור

ברכות פרק ח'

להר גריזים.

ברכות פרק ח'

אלא לכבוד בעלמא.

ולא על בשמים של מתים - דלעבורי ריחא
עבירי.

ולא על הנר ולא על הבשמים שלפני עבודה
נרה.

ולא על נר ובשמים - דעבודת כוכבים, לפי
שאסורין בהנאה.

אין מברכין על הנר עד שיאיתו לאורו.

עד שיאיתו לאורו - שיהנו מאורו. ולא שיהנו
ממש, אלא שקרוב לו כל כך שיוכל להנות אם
ירצה.

ז מי שאכל ושכח ולא ברך - בית שמאי
אומרים יחזור למקומו ויברך, ובית הלל
אומרים יברך במקום שזנפר. עד אימתי הוא
מברך? עד כדי שיתעפל המזון שבמעיו.

שיתעפל המזון שבמעיו - כל זמן שאינו רעב
מחמת אותה האכילה, הוא סימן שלא נתעפל
המזון. ודוקא בשכח אמרי בית הלל דאינו
חוזר, אבל במזיד דברי הכל יחזור למקומו
ויברך.

ח בא להם יין לאחר המזון ואין שם אלא
אותו הכוס - בית שמאי אומרים מברך על
היין ואחר כך מברך על המזון, ובית הלל
אומרים מברך על המזון ואחר כך מברך על
היין.

מברך על היין ואחר כך מברך על המזון -
שאינן ברפת המזון טעונה כוס. ובית הלל סברי
ברפת המזון טעונה כוס.

עונין אמן אחר ישראל המברך.

עונין אמן אחר ישראל המברך - ואף על פי
שלא שמע הזכרת השם אלא סוף הברכה,
דמסתמא לשמים בריך.

ואין עונין אמן אחר הכותי המברך עד
שישמע כל הברכה.

אלא אם כן שמע כל הברכה - שמא בריך

ברכות
פרק ח'

א אלו דברים שביין בית שמאי ובית הלל בפעודה: בית שמאי אומרים מברך על היום ואחר כך מברך על היין, ובית הלל אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על היום.

ב בית שמאי אומרים נוטלין לידים ואחר כך מונגין את הכוס, ובית הלל אומרים מונגין את הכוס ואחר כך נוטלין לידים.

ג בית שמאי אומרים מקנה ידיו במפה ומניחה על השולחן, ובית הלל אומרים על הכסת.

ד בית שמאי אומרים מכבדין את הבית ואחר כך נוטלין לידים, ובית הלל אומרים נוטלין לידים ואחר כך מכבדין את הבית.

ה בית שמאי אומרים נר ומזון ובשמים והבדלה, ובית הלל אומרים נר ובשמים ומזון והבדלה. בית שמאי אומרים "שברא מאור האש", ובית הלל אומרים "בורא מאורי האש".

ו אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עובדי כוכבים, ולא על הנר ולא על הבשמים של מתים, ולא על הנר ולא על הבשמים שלפני עבודה זרה. אין מברכין על הנר עד שיאותו לאורו.

ז מי שאכל ושכח ולא ברך – בית שמאי אומרים יחזור למקומו ויברך, ובית הלל אומרים יברך במקום שזנפר. עד אימתי הוא מברך? עד כדי שיתעפל המזון שבמעיו.

ח בא להם יין לאחר המזון ואין שם אלא אותו הכוס – בית שמאי אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על המזון, ובית הלל אומרים מברך על המזון ואחר כך מברך על היין. עונין אמן אחר ישראל המברך, ואין עונין אמן אחר הכותי המברך עד שישמע כל הברכה.

ברכות
פרק ח'

א א ד ש ב ש ו ה
ב ש א מ ש ה
ו ש מ ש ה ו ה א
מ ש ה ו ש מ ש ה

ב ש א ג ל ו
פ מ א ה ו ה א מ
א ה ו פ ג ל

ג ש א מ י פ
ו ש ה ו ה א ש
ה

ד ש א מ א ה
ו פ ג ל ו ה א
ג ל ו פ מ א ה

ה ש א ג ו ו
ו ה א ג ו ו
ו פ ש א ש מ
ה ו ה א ב מ

ו א מ ל ש ה ו ש ה
ש ע כ ו ש ה ו ש
ה ש מ ו ש ה ו ש
ה ש ש ז א מ ש
ה ש ש ל

ז מ ש ו ו ב ב ש
א י ל ו ו ה
א י ב ש א ש ה
מ ש פ ש ה ש

ח ב ל י ל ה ו ש א
א ה ב ש א מ ש
ה ו פ מ ש ה ו ה
א מ ש ה ו פ מ ש
ה ע א א י ה ו
ע א א ה ה ש ש פ

